

Ελλάδα

Αξιολόγηση του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων

1. Η Ελλάδα σημείωσε ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, κατά μέσο όρο 4,4% από το 1999, και αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας σαφώς υψηλότερη του μέσου όρου της ΕΕ. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ εκτιμάται στο 83% του μέσου όρου της ΕΕ για το 2006. Το προβλεπόμενο ποσοστό απασχόλησης για το 2006 (60,7%) εξακολουθεί να είναι πολύ κατώτερο από τον κοινοτικό στόχο, ειδικότερα για τις γυναίκες και τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας ενώ το ποσοστό ανεργίας (9,3%) παραμένει υψηλό. Μετά από πολλά έτη υψηλού δημοσιονομικού ελλείμματος, η Ελλάδα αναμένεται να μειώσει ουσιαστικά το έλλειμά της το 2006 (2,6% του ΑΕΠ) ενώ ο δείκτης του δημόσιου χρέους παραμένει ένας από τους υψηλότερους στην ΕΕ (104,8% του ΑΕΠ).
2. Στην Ελλάδα παρατηρήθηκε πρόσφατα υψηλή ανάπτυξη του ΑΕΠ και της απασχόλησης, μείωση της ανεργίας και κάποια ανάκτηση ανταγωνιστικότητας. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ξεπέρασε το 3% του ΑΕΠ για ορισμένα έτη, σε συνδυασμό με υψηλό χρέος. Η οικονομική πολιτική αντιμετωπίζει την πρόκληση της δημιουργίας ενός «ενάρετου κύκλου» μεταξύ μακροοικονομικής σταθερότητας και μικροοικονομικών μεταρρυθμίσεων με στόχο την ενίσχυση του ανταγωνισμού και της αποτελεσματικότητας και ικανότητας καινοτομίας του ελληνικού παραγωγικού συστήματος καθώς και μέτρων με στόχο την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και την απασχόληση παράλληλα με τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής. Η εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών προκειμένου να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητά θα συμβάλει στη μείωση της οικονομικής αβεβαιότητας, τη δημιουργία ευνοϊκότερων συνθηκών για τις εταιρικές επενδύσεις και την αύξηση των δαπανών για ανθρώπινο κεφάλαιο και υποδομές.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

3. Το Ελληνικό εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2005-2008 επισημαίνει βασικές προκλήσεις στον τομέα των δημοσίων οικονομικών, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, καθώς και σε ευρύ φάσμα τομέων μικροοικονομικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Η Επιτροπή αποδέχθηκε γενικά την ανάλυση αυτή στην ετήσια έκθεση προόδου 2006 (ΕΕΠ) και κάλεσε την Ελλάδα να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στη δημοσιονομική εξυγίανση, την Ε&Α και την καινοτομία, τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, ενεργές πολιτικές στην αγορά εργασίας και μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Η Επιτροπή εξέφρασε τις ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη στόχων, τα χρονοδιαγράμματα και των δημοσιονομικών επιπτώσεων του ΕΠΜ.
4. Η έκθεση εφαρμογής 2006 εξετάζει τις προκλήσεις που έθετε το περυσινό ΕΠΜ. Η Ελλάδα προχωρεί σχετικά ικανοποιητικά στον μακροοικονομικό τομέα, ενώ η πρόοδος στην εφαρμογή των μικροοικονομικών μεταρρυθμίσεων καθώς και των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της απασχόλησης είναι περιορισμένη.
5. Σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος ως προς την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών. Υπάρχουν ενθαρρυντικές ενδείξεις για τη βελτίωση του

επιχειρηματικού κλίματος, της E&A και της καινοτομίας, της δημόσιας διοίκησης, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, αν και οι δράσεις στους εν λόγω τομείς πρέπει να ενισχυθούν και να εφαρμοστούν αποφασιστικά. Η πρόοδος είναι περιορισμένη σε ό,τι αφορά τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, την περιβαλλοντική διαχείριση και τις υποδομές, τις δημόσιες προμήθειες, τη μείωση της αδήλωτης εργασίας, το επίπεδο και την αποτελεσματικότητα των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας και την αύξηση της συμμετοχής των προσώπων μεγαλύτερης ηλικίας στη δια βίου μάθηση.

6. Η Ελλάδα τηρεί εν μέρει τις δεσμεύσεις του Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2006. Πραγματοποιήθηκε πρόοδος για την ενίσχυση των επιχειρηματικών κινήτρων, τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις, την ενίσχυση του ανταγωνισμού και τη βελτίωση της λειτουργίας των βιομηχανιών δικτύου καθώς και των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα. Ωστόσο, οι προθεσμίες και το κόστος για την εκκίνηση μιας επιχείρησης διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, ενώ δεν υπάρχει πρόοδος σχετικά με τον αριθμό των απαραίτητων διαδικασιών για την πρόσληψη ενός πρώτου υπαλλήλου. Εξάλλου, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην απασχόληση των νέων.
7. Η ανακοίνωση για τη στρατηγική ανάπτυξης και απασχόλησης με μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων και πολιτών βελτιώθηκε. Ο συντονισμός παραμένει σε πολιτικό επίπεδο. Παρατηρήθηκε εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης και των κοινωνικών εταίρων η οποία αξιολογείται από το παρατηρητήριο της Λισαβόνας που δημιούργησε η Ελληνική Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Χρειάζεται να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κεντρικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου. Η έκθεση εφαρμογής αναφέρεται εν μέρει στις ανησυχίες που εξέφρασε η Επιτροπή σχετικά με την έλλειψη στόχων, χρονοδιαγραμμάτων και δημοσιονομικών επιπτώσεων. Το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς προβλέπει για τις επενδύσεις των διαρθρωτικών ταμείων ποσοστό χρήσης 60% για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Ωστόσο, πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα οι δύο διαδικασίες και να βελτιωθεί η απορροφητικότητα των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Η χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής θα ανέλθει στο 1,3% του ΑΕΠ την περίοδο 2007-2013.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μακροοικονομικές πολιτικές

8. Το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί το 2006 και το 2007 κάτω από το 3% με τη δημοσιονομική εξυγίανση να βασίζεται περισσότερο σε μόνιμα μέτρα και εν μέρει σε έκτακτα. Από την πλευρά των δαπανών, η δημόσια κατανάλωση, σε ονομαστικές τιμές, μειώθηκε κατά 1,7% το 2006. Για το 2007 προϋπολογίζεται περαιτέρω μείωση, μέσω βελτίωσης της αποτελεσματικότητας. Ωστόσο, η έλλειψη ελέγχου των τρεχουσών δαπανών, όπως η δημόσια κατανάλωση, οι συντάξεις και οι δαπάνες υγείας είχε ως αποτέλεσμα να παραμείνουν οι πρωτογενείς τρέχουσες δαπάνες σχεδόν αμετάβλητες, κάτι που αποτελεί έναν από τους κυριότερους λόγους της δημοσιονομικής ολίσθησης. Το έλλειμμα του δημόσιου τομέα είναι η κύρια αιτία για τη σημαντική αυτή ολίσθηση, που αναμένεται να φθάσει το 8,5% του ΑΕΠ το 2006. Από την πλευρά των εσόδων, ανακοινώθηκαν μέτρα για την καταπολέμηση

της φοροδιαφυγής και τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης καθώς και μια σειρά μέτρων για τη βελτίωση της κατανομής των πόρων καθώς και των επιδόσεων και της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων.

9. Η έκθεση εφαρμογής εκτιμά ότι η αναμενόμενη φιλόδοξη αύξηση των επιπέδων απασχόλησης θα συμβάλει σημαντικά στη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Προβάλλει επίσης ορισμένες μεταρρυθμίσεις στον τομέα της υγείας, μολονότι δεν υπάρχουν πληροφορίες για τις ποσοτικές και χρηματοδοτικές επιπτώσεις των μέτρων αυτών στις κυβερνητικές δαπάνες. Η έκθεση εφαρμογής δεν παρουσιάζει στρατηγική για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ωστόσο, την άνοιξη του 2006 ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση και δημιουργήθηκε μια συμβουλευτική επιτροπή που θα μελετήσει το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το συνταξιοδοτικό σύστημα. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος θα ξεκινήσει μετά τις επόμενες εκλογές.
10. Η κυβέρνηση κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας βραχυπρόθεσμα, αλλά θα πρέπει τώρα να διασφαλίσει και τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Οι σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις από τη γήρανση του πληθυσμού προβληματίζουν και πρέπει να θεωρηθούν μείζων προτεραιότητα.

Μικροοικονομικές πολιτικές

11. Το ΕΠΜ θεωρεί ότι οι ακόλουθοι τομείς αποτελούν βασικές προκλήσεις: διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων για την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του ανταγωνισμού και για την προώθηση των εξαγωγών· ανάπτυξη μιας κοινωνίας της γνώσης· βελτίωση των κεφαλαιαγορών· περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη· και, τέλος, εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης. Στην ΕΕΠ 2006, η Επιτροπή προσυπέγραψε το εν λόγω ευρύ φάσμα μικροοικονομικών πολιτικών.
12. Τα δύο τελευταία έτη, η Ελλάδα ενέκρινε ορισμένα μέτρα για την ενίσχυση των επιχειρηματικών κινήτρων, για παράδειγμα μειώσεις στον φόρο των εταιρειών. Πραγματοποίησε βήματα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κανονιστικού περιβάλλοντος όπως μεταρρυθμίσεις για τις ώρες λειτουργίας των καταστημάτων, απλουστεύσεις των διαδικασιών αδειοδότησης, και εκπόνηση ενός νομικού πλαισίου μονοαπευθυντικής διαδικασίας για τη δημιουργία επιχείρησης. Ελήφθησαν επίσης μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση της λειτουργίας των βιομηχανιών δικτύου (ενέργεια και τηλεπικοινωνίες) και των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα. Ωστόσο, οι προθεσμίες και το κόστος για την εκκίνηση μιας επιχείρησης διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, ενώ δεν υπάρχει πρόοδος ως προς τον αριθμό των απαραίτητων διαδικασιών για την πρόσληψη του πρώτου υπαλλήλου. Το ΕΠΜ περιλάμβανε ένα μεγάλο αριθμό δράσεων για τις ΜΜΕ, τη μεταποίηση, τον τουρισμό, τη χρήση γης, το περιβάλλον και τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Η έκθεση εφαρμογής περιγράφει τα σχέδια για την εισαγωγή καλύτερων νομοθετικών πρακτικών, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης. Στα τέλη του 2005 ξεκίνησε μια συνολική ψηφιακή στρατηγική στόχος της οποίας είναι η γενίκευση της χρήσης των ΤΠΕ, τομέας στον οποίο η Ελλάδα παρουσιάζει καθυστέρηση.

13. Η μεγαλύτερη πρόοδος σχετικά με μεταρρύθμιση της αγοράς προϊόντων παρατηρείται στον ενεργειακό τομέα, όπου το ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο μεταφέρθηκε σε εθνικό νόμο για το άνοιγμα και την οργάνωση των αγορών ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και βιοκαυσίμων. Η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της ρυθμιστικής αρχής για την ενέργεια έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω της ισχυρής θέσης στην αγορά της πρώην μονοπολιακής επιχείρησης. Τα σχέδια ενεργειακών υποδομών προχωρούν, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις διασυνοριακές συνδέσεις. Η μεταφορά του κανονιστικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ολοκληρώθηκε, αλλά απαιτείται παράγωγη νομοθεσία.
14. Σημειώθηκε κάποια πρόοδος σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά. Ωστόσο, η επίδοση της Ελλάδας στον τομέα αυτό παραμένει μεταξύ των λιγότερο ικανοποιητικών στην ΕΕ. Παρά τις νομοθετικές αλλαγές, οι δημόσιες προμήθειες παραμένουν προβληματικές, με αποτέλεσμα να υποβάλλονται πολλές καταγγελίες στην Επιτροπή. Μολονότι οι εξουσίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού ενισχύθηκαν με την εισαγωγή ενός προγράμματος επιείκειας και μείωσης των προστίμων για τις εταιρείες που αποκαλύπτουν συμπράξεις, χρειάζεται να αναληφθεί δράση για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών που διέπεται από πλήθος κανονιστικών ρυθμίσεων.
15. Το 2006 δημοσιεύθηκε ένα έγγραφο διαβούλευσης για την ανάπτυξη της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Περιλαμβάνει προτάσεις για τη δημιουργία πόλων καινοτομίας, δικτύων και φυτωρίων επιχειρήσεων, και μέτρων ώστε να μπορέσουν οι ΜΜΕ να καταστούν περισσότερο καινοτόμες. Ο φιλόδοξος στόχος για αύξηση του επιπέδου των δαπανών E&A στο 1,5% του ΑΕΠ ως το 2010 (από 0,6% του ΑΕΠ το 2004) επιβεβαιώνεται. Οι προτάσεις για ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο που θα βελτιώσει τη διαχείριση της E&A και θα καθιερώσει μια περισσότερο συστηματική προσέγγιση της E&A και της καινοτομίας αποτελούν θετική εξέλιξη. Η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών απομένει να αποδειχθεί, αφού βρίσκονται ακόμα στο πρώτο στάδιο της εφαρμογής τους και δεδομένης της περιορισμένης δυνατότητας της οικονομίας να μετατρέπει τη χρηματοδότηση της E&A σε καινοτομία που να ανταποκρίνεται στις επιταγές της αγοράς.
16. Αναφέρεται κάποια πρόοδος στη δημιουργία του κανονιστικού πλαισίου για το περιβάλλον και τη βιώσιμη χρήση των πόρων. Ωστόσο, η Ελλάδα πρέπει ακόμη να επιλύσει μείζονα προβλήματα σχετικά με τις περιβαλλοντικές υποδομές, ιδιαίτερα, το κλείσιμο παράνομων χώρων απόρριψης και/ή μολυσμένων χώρων και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων. Χρειάζονται σημαντικές επενδύσεις για την εφαρμογή της οδηγίας για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης. Σε ό,τι αφορά τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διοικητικά και τεχνικά προβλήματα και εμπόδια όπως οι πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης επιβράδυναν τη σχετική πρόοδο, μολονότι αναλήφθηκαν ορισμένες θετικές πρωτοβουλίες.
17. Η υλοποίηση των στόχων προχώρησε στους περισσότερους μικροοικονομικούς τομείς, αλλά το μεγαλύτερο μέρος των μέτρων βρίσκονται στο πρώτο στάδιο της εφαρμογής τους ή χρειάζονται συμπληρωματικά μέτρα ώστε να παράγουν αποτελέσματα. Η ανάπτυξη κατάλληλων οικονομικών και περιβαλλοντικών υποδομών και οικονομικά αποτελεσματικών δημόσιων υπηρεσιών έχει ιδιαίτερη σημασία για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Η δημιουργία και η εφαρμογή

του περιβαλλοντικού κανονιστικού πλαισίου προϋποθέτουν κατάλληλες υποδομές και αυστηρή υποδομή ώστε να παράγουν αποτελέσματα. Είναι απαραίτητο να αυξηθούν οι επενδύσεις στην έρευνα, και να καταρτιστεί σύντομα μια συνολική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας. Η ενίσχυση των δυνατοτήτων της δημόσιας διοίκησης σε ό,τι αφορά τη νομοθεσία και την εφαρμογή της, ιδιαίτερα η μεταρρύθμιση των δημόσιων προμηθειών, του χωροταξικού σχεδιασμού για τις χρήσεις γης, των φορολογικών υπηρεσιών, της διαχείρισης του περιβάλλοντος καθώς και της διαχείρισης των διαρθρωτικών ταμείων και των κρατικών ενισχύσεων, είναι ουσιώδης για την επιτυχή υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων.

Πολιτικές στον τομέα της απασχόλησης

18. Το ΕΜΠ επισημαίνει ως βασικές προτεραιότητες στον τομέα της απασχόλησης την ανάγκη να αυξηθούν τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης, ιδίως των γυναικών, να μειωθεί το υψηλό ποσοστό ανεργίας και να αναπτυχθεί ο τομέας της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης. Υπογραμμίζει την αναγκαιότητα να βελτιωθεί η λειτουργία της αγοράς εργασίας και η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, και να αντιμετωπιστεί η αδήλωτη εργασία. Η Επιτροπή συμφωνεί με την ανάλυση αυτή αλλά υπογράμμισε την αναγκαιότητα να ενισχυθούν οι ενεργές πολιτικές για την αγορά εργασίας, οι μεταρρυθμίσεις της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και να ενισχυθεί η περιφερειακή και κοινωνική συνοχή.
19. Η διαφορά απασχόλησης των δύο φύλων παραμένει υψηλή με υψηλό και συγκεντρωμένο διαρθρωτικό ποσοστό μόνιμης ανεργίας στις γυναίκες. Αναπτύχθηκαν διάφορα μέτρα για τον καλύτερο συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Η ανεργία παραμένει ιδιαίτερα υψηλή για τους νέους. Έχουν ληφθεί μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων η εφαρμογή των οποίων θα ολοκληρωθεί ως το 2007. Οι δαπάνες για ενεργές πολιτικές στην αγορά εργασίας είναι περιορισμένες και βαίνουν μειούμενες. Δεν υπάρχει καμία αναφορά σχετικά με την ανάλυση των αποτελεσμάτων του συστήματος φορολόγησης και παροχών και των αλληλεπιδράσεων του με τα ενεργητικά μέτρα. Δεν υπάρχει επίσης σαφής στρατηγική για την παράταση της απασχόλησης ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Προκειμένου να προσαρμοστεί καλύτερα η προσφορά εργατικού δυναμικού στη ζήτηση, προβλέπεται, να αναπτυχθεί ένα δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης στο οποίο θα περιλαμβάνονται και ιδιωτικοί φορείς.
20. Εισήχθησαν ορισμένα μέτρα, για να βελτιωθεί η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, να ενθαρρυνθεί η κινητικότητα και να ελεγχθεί η αδήλωτη εργασία. Ωστόσο, δεν αντιμετωπίστηκαν επαρκώς τα υψηλά μη μισθολογικά εργατικά κόστη. Είναι επίσης απαραίτητο να διαφοροποιηθούν περαιτέρω οι ρυθμίσεις σχετικά με το χρόνο εργασίας και να ενθαρρυνθεί η μερική απασχόληση στο δημόσιο τομέα. Ο καλύτερος σχεδιασμός της νομοθετικής προστασίας της απασχόλησης και οι ανανεωμένες προσπάθειες για αξιόπιστη στήριξη των εργαζομένων κατά τις μετακινήσεις τους στην αγορά εργασίας μπορούν να βελτιώσουν την ισορροπία μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας και να συμβάλουν στη μείωση του σημαντικού μεγέθους ενός άτυπου τομέα.
21. Οι σημαντικές δεσμεύσεις που περιλαμβάνει το ΕΠΜ για τη βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο χάρη στην ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης και τη σημαντική αύξηση της συμμετοχής στη δια βίου μάθηση (σήμερα 1,8% του εργατικού δυναμικού) πρέπει να εφαρμοστούν επειγόντως.

Επιβάλλονται ιδιαίτερα σημαντικές δράσεις για την αύξηση των δημόσιων δαπανών στον τομέα της εκπαίδευσης ώστε να επιτευχθεί ο εθνικός στόχος για 5% του ΑΕΠ και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των συμπληρωματικών αυτών χρηματοδοτικών πόρων· να εφαρμοστούν οι νόμοι πλαίσια για τη δια βίου μάθηση· να εφαρμοστούν τα μέτρα σχετικά με τη μείωση των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο και να καταπολεμηθεί ο αναλφαβητισμός των ενηλίκων· και να αναπτυχθούν μέτρα που θα βελτιώνουν τα προσόντα στη δημόσια διοίκηση. Προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί και στη βελτίωση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία και την αντιστοίχιση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Δεν υπάρχουν πληροφορίες για το πώς θα διασφαλιστεί καλύτερη πρόσβαση στην κατάρτιση για όσους εγκαταλείπουν το σχολείο, τους ανειδίκευτους εργαζόμενους, τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας και τους εργαζόμενους στις ΜΜΕ.

22. Η έκθεση εφαρμογής καλύπτει ορισμένους τομείς όπου εισάγονται σημαντικές πολιτικές προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις στον τομέα της απασχόλησης. Απαιτείται σχετικά συνεχής δέσμευση και καλύτερη παρακολούθηση σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους. Περισσότερη ευελιξία στην επίσημη αγορά εργασίας θα διευκολύνει τη μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε κανονική και, σε συνδυασμό με αυστηρότερους ελέγχους, θα βελτιώσει την ασφάλεια της απασχόλησης για τους εργαζόμενους στην παραοικονομία. Η αποτελεσματική εφαρμογή ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών απασχόλησης, και η επιτυχημένη εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης έχουν επίσης ζωτική σημασία. Απαιτείται συνεχής επαγρύπνηση για την ανεργία των νέων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

23. Υπό το φως της ανάλυσης που παρουσιάστηκε στην ετήσια έκθεση προόδου της Επιτροπής 2007– Μέρος ΙΙ – και με βάση τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:
24. Η Ελλάδα σημείωσε περιορισμένη πρόοδο στην εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Η Ελλάδα εξελίσσεται σχετικά γρήγορα στον μακροοικονομικό τομέα, αλλά τα αποτελέσματα όσον αφορά τις μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις και την απασχόληση συνεχίζουν να είναι ανεπαρκή. Η Ελλάδα έχει εκπληρώσει εν μέρει τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2006. Όσον αφορά τη διακυβέρνηση, χρειάζεται καλύτερος συντονισμός και μεγαλύτερη ανάληψη ευθύνης σε διοικητικό επίπεδο.
25. Μεταξύ των ισχυρών σημείων του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων της Ελλάδας και της εφαρμογής του συμπεριλαμβάνονται: οι σημαντικές προόδους που σημειώθηκαν στον τομέα της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών. Υπάρχουν αισιόδοξα δείγματα προόδου στους ακόλουθους τομείς: βελτίωση της διάθεσης δημοσίων πόρων· βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος· έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία· ΤΠΕ· τέλος, εκπαίδευση και κατάρτιση.
26. Οι τομείς δράσης που εμφανίζουν ορισμένες αδυναμίες και πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα στο ελληνικό εθνικό πρόγραμμα

μεταρρυθμίσεων είναι οι εξής: βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών με τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος· εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης· ισχυρότερα μέτρα για την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης, την καταπολέμηση της ανεργίας και της αδήλωτης εργασίας, εκσυγχρονισμός της προστασίας της απασχόλησης και ενθάρρυνση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού· τέλος, ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης καθώς και της προσαρμογής τους στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω συνιστάται στην Ελλάδα:

- να κατοχυρώσει την εξακολούθηση της διαδικασίας δημοσιονομικής εξυγίανσης και μείωσης του χρέους και να καθορίσει ένα χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της μεταρρυθμίσεων των συντάξεων με σκοπό να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών·
- να εκσυγχρονίσει τη δημόσια διοίκησή της δημιουργώντας αποτελεσματικές ικανότητες ρύθμισης, ελέγχου και εφαρμογής, συμπεριλαμβανόμενης της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματική χρήση των διαρθρωτικών ταμείων·
- να εκσυγχρονίσει την προστασία της εργασίας και κυρίως τη σχετική νομοθεσία, να μειώσει το φορολογικό βάρος στην εργασία και να ενισχύσει ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης προκειμένου να ενθαρρύνει την ευελιξία και την ασφάλεια στην αγορά εργασίας και να μετατρέψει τη αδήλωτη εργασία σε επίσημη απασχόληση·
- να αυξήσει τις επενδύσεις στον τομέα της υποχρεωτικής και ανώτερης εκπαίδευσης, να θέσει σε εφαρμογή τη μεταρρύθμιση της διά βίου μάθησης και να βελτιώσει την ποιότητα του εργατικού δυναμικού και την ικανότητά του προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς, να μειώσει το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολικού συστήματος και να αυξήσει το ποσοστό συμμετοχής ενηλίκων σε καταρτίσεις.

27. Επιπλέον, θα είναι σημαντικό για την Ελλάδα, καθόλη τη διάρκεια εφαρμογής του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, να επικεντρωθεί στα ακόλουθα: να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες για να θέσει σε εφαρμογή μια στρατηγική στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας και να αυξήσει τις επενδύσεις υπέρ της έρευνας και ανάπτυξης· να βελτιώσει τη μεταφορά των οδηγιών που αφορούν την εσωτερική αγορά· να εξασφαλίσει ότι τα διαρθρωτικά ταμεία χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά για να υποστηρίξουν τις πολιτικές μεταρρύθμισης της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων του τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος· να επιταχύνει την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων που αφορούν την πολιτική στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που καθορίστηκαν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2006· να εφαρμόσει πολιτικές για να ενθαρρύνει τη συμμετοχή γυναικών στην αγορά απασχόλησης και να θέσει σε εφαρμογή μια συνεκτική στρατηγική παράτασης του ενεργού βίου.

ΜΕΡΟΣ IV: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

	GR							Εθνικός στόχος 2010	ΕΕ25			Στόχος της ΕΕ 2010	
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2000		2004	2005			
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ΜΑΔ	72.9	73.2	77.2	80.9	81.8	82.0	64.1	100.0	100.0	100.0	70.0		
Παραγωγικότητα της εργασίας ανά απασχολούμενο	90.4e	91.8e	96.9e	100.4e	98.6e	98.4e		100.0	100.0	100.0			
Ποσοστό απασχόλησης	Σύνολο	56.5	56.3	57.5	58.7	59.4		60.1	62.4	63.3		63.8	
	Γυναίκες	41.7	41.5	42.9	44.3	45.2		46.1	53.6	55.7		56.3	
Ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας	Ανδρες	71.5	71.4	72.2	73.4	73.7		74.2	71.2	70.9		71.3	
	Σύνολο	39.0	38.2	39.2	41.3	39.4		41.6	36.6	41.0		42.5	
Ακαθάριστες εγχώριες δαπάνες για Ε&Α	Γυναίκες	24.3	22.9	24.0	25.5	24.0		25.8	26.9	31.7		33.7	
	Ανδρες	55.2	55.3	55.9	58.7	56.4		58.8	46.9	50.7		51.8	
Επίπεδο εκπαίδευσης των νέων	Σύνολο	:	0.64	:	0.63	:		:	1.86e	1.86e		:	3.0
	Γυναίκες	79.2	80.2	81.1	81.7	83.0		84.1	76.6	77.1		77.5	
	Ανδρες	84.6	84.8	86.0	86.8	86.8		88.5	79.5	80.1		80.3	
Συγκριτικά επίπεδα τιμών	Επιχειρηματικές επενδύσεις	84.0	84.5	82.2	84.5	85.1p		87.8p	100.0	100.0p		100.0p	
	Επιχειρηματικές επενδύσεις	19.1	19.6	19.9	21.2	21.0		20.2	18.3	17.1		17.4	
Ποσοστό κινδύνου φτώχειας μετά τις κοινωνικές παροχές	Σύνολο	20.0	20.0	:	21.0b	20.0		:	16.0e	16.0e		:	
	Γυναίκες	20.0	22.0	:	22.0b	21.0	:	17.0e	17.0e	:			
	Ανδρες	19.0	19.0	:	20.0b	19.0	:	15.0e	15.0e	:			
Διασπορά των περιφερειακών ποσοστών απασχόλησης	Σύνολο	5.1	4.3	3.8	3.2	4.1	4.3	13.4	12.2	11.9			
	Γυναίκες	9.0	8.6	8.2	6.5	8.3	8.4	20.5	17.3	16.9			
	Ανδρες	3.3	2.6	2.0	2.1	2.5	2.9	9.9	10.2	9.7			
Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας	Σύνολο	6.2	5.5	5.3	5.3	5.6	5.1	3.9	4.1	3.9			
	Γυναίκες	10.2	9.1	8.6	8.9	9.4	8.9	4.8	4.7	4.5			
	Ανδρες	3.6	3.3	3.1	3.0	3.0	2.6	3.3	3.6	3.5			
Συνολικές εκπομπές αερίων που συντελούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου	118.6	120.0	119.8	123.6	123.9	:	90.7	92.7	:				
Ενεργειακή ένταση της οικονομίας	263.6	260.6	258.0	247.8	240.4	:	208.8	204.9	:				
Όγκος εμπορευματικών μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ	:	:	:	108.0	:	120.8	100.1e	104.6be	104.7e				

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ-25

